

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 15.

Vydána dne 2. června 1954.

Cena Kčs 1.—.

OBSAH

(26. a 27.) 26. Ústavní zákon o volbách do Národního shromáždění a o volbách do Slovenské národní rady. — 27. Zákon o volbách do Národního shromáždění.

26.

Ústavní zákon

ze dne 26. května 1954

o volbách do Národního shromáždění
a o volbách do Slovenské národní rady.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto ústavním zákoně:

§ 1.

(1) Národní shromáždění a Slovenská národní rada jsou voleny pracujícími lidem na dobu šesti let.

(2) Volební právo je obecné, rovné a přímé; hlasování je tajné. Volit mohou občané, jakmile dosáhli věku 18 let; zvoleni mohou být občané, jakmile dosáhli věku 21 let.

§ 2.

(1) Volby do Národního shromáždění a volby do Slovenské národní rady se konají podle volebních obvodů. V každém volebním obvodu se volí jeden poslanec. Náhradníci se nevolí.

(2) Pro volby se vytvoří tolik volebních obvodů, aby na každých 35.000 obyvatel připadl jeden volební obvod.

§ 3.

Poslanec Národního shromáždění a poslanec Slovenské národní rady může být odvolán, rozhodnou-li o tom jeho voliči.

§ 4.

(1) Volby do Národního shromáždění, jakož i způsob odvolávání poslanců Národního shromáždění upravuje zákon.

(2) Volby do Slovenské národní rady, jakož i způsob odvolávání poslanců Slovenské národní rady upravuje zákon Slovenské národní rady.

§ 5.

Den voleb do Národního shromáždění a do Slovenské národní rady stanoví vláda republiky Československé nejpozději 60 dnů předem.

§ 6.

(1) Národní shromáždění zvolené dne 30. května 1948 zůstává v činnosti až do té doby, než bude zvoleno nové Národní shromáždění podle tohoto ústavního zákona, nejdéle však do 31. prosince 1954.

(2) Slovenská národní rada zůstává v činnosti až do té doby, než bude zvolena nová Slovenská národní rada podle tohoto ústavního zákona, nejdéle však do 31. prosince 1954.

§ 7.

Tento ústavní zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

Zápotocký v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Dr. Dolanský v. r.

gen. arm. Dr. Čepička v. r.

Kopecký v. r.

Uher v. r.

Barák v. r.

Beran v. r.

David v. r.

Dvořák v. r.

Ďuriš v. r.

Ing. Jankůvcová v. r.

Jonáš v. r.

Krajčír v. r.

Krosnář v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Málek v. r.

Maurer v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Neuman v. r.

Nosek v. r.

Plojhar v. r.

Poláček v. r.

Pospíšil v. r.

Ing. Púčik v. r.

Reitmajer v. r.

Smída v. r.

Ing. Šimunek v. r.

Dr. Škoda v. r.

Dr. Šlechta v. r.

Štoll v. r.

27. Zákon

ze dne 26. května 1954

o volbách do Národního shromáždění.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Část I.

Volební soustava.

§ 1.

Základní ustanovení.

(1) Pracující lid vysílá do Národního shromáždění své nejlepší představitele, kteří jsou hodni toho, aby se stali jeho poslanci, a kteří dávají záruku, že budou své úkoly řádně plnit.

(2) Volby do Národního shromáždění se konají na základě obecného, rovného a přímého volebního práva tajným hlasováním.

Obecné volební právo.

§ 2.

(1) Právo volit do Národního shromáždění mají všichni občané Československé republiky, kteří v den volby dosáhli věku 18 let, bez ohledu na národní příslušnost, pohlaví, náboženské vyznání, zaměstnání, dobu pobytu, sociální původ, majetkové poměry a dřívější činnost.

(2) Právo volit nemají však osoby, které byly pravomocně odsouzeny ke ztrátě občanských práv občanských, a to po dobu, po kterou ztráta těchto práv trvá, a osoby, které byly pravomocně zbaveny zcela nebo zčásti svéprávnosti pro duševní poruchu.

§ 3.

Do Národního shromáždění může být zvolen každý občan Československé republiky, který má právo volit a v den volby dosáhl věku 21 let.

§ 4.

Příslušníci ozbrojených sborů mají stejné právo volit a být voleni jako všichni občané.

Část II.

Seznamy voličů.

§ 5.

Zápis do seznamu voličů.

(1) Všichni občané Československé republiky, kteří mají právo volit, zapisují se do seznamu voličů podle místa svého bydliště.

(2) Občané, kteří po sestavení seznamu voličů nabudou nebo pozbudou práva volit, zapíšou se dodatečně do seznamu voličů nebo se z něho dodatečně vyškrtnou.

(3) Každý volič může být zapsán jen v jednom seznamu voličů.

§ 6.

Sestavení seznamu voličů.

(1) Seznamy voličů sestavuje rada místního národního výboru podle volebních okrsků.

(2) Seznamy voličů z řad příslušníků ozbrojených sborů, kteří jsou hromadně ubytováni, sestavuje jejich velitel.

§ 7.

Vyložení seznamu voličů.

(1) Nejpozději 30 dnů přede dnem volby vyloží rada místního národního výboru seznamy voličů, aby občané do nich mohli v úředních místnostech nahlédnout. O vyložení seznamů voličů vyrozumí rada místního národního výboru občany způsobem v místě obvyklým.

(2) V obcích, v nichž je více než 5000 osob zapsaných do seznamů voličů, zařídí rada místního národního výboru, aby byl v každém domě vyložen seznam voličů, kteří v domě bydlí.

§ 8.

Námitkové řízení.

(1) Každý občan může ústně nebo písemně upozornit radu místního národního výboru na chyby a nesprávnosti v seznamu voličů a navrhnout opravu. Rada je povinna o upozornění rozhodnout do 3 dnů a buď provést příslušnou opravu v seznamu voličů nebo písemně stěžovatel sdělit, z jakých důvodů opravu nelze provést.

(2) Bude-li návrh zamítnut, může jej občan předložit lidovému soudu příslušnému podle volebního okrsku. Soud včas rozhodne po ústním jednání usnesením. Toto rozhodnutí je konečné. Jinak platí přiměřeně obecná ustanovení občanského soudního řádu: Podle rozhodnutí soudu provede rada místního národního výboru opravu v seznamu voličů. Řízení před soudem nepodléhá soudnímu poplatku.

§ 9.

Voličský průkaz.

Voličům, kteří v době od vyložení seznamů voličů do dne volby se přestěhují, jakož i voličům, kteří z vážných důvodů nebudou moci volit ve volebním okrsku, v jehož seznamu

voličů jsou zapsáni, vydá rada místního národního výboru na jejich žádost voličský průkaz a ze seznamu voličů je vyškrtne. Voličský průkaz opravňuje k zápisu do seznamu voličů v jiném volebním okrsku. Zápis provádí rada místního národního výboru nového bydliště (místa pobytu), v den voleb okrsková volební komise. Při zápisu se voličský průkaz odebere a připojí k seznamu voličů.

Část III.

Volební obvody.

§ 10.

Všeobecná ustanovení.

(1) Volby do Národního shromáždění se konají podle volebních obvodů.

(2) V každém volebním obvodu se volí jeden poslanec.

(3) Náhradníci se nevolí.

§ 11.

Vytvoření volebních obvodů.

(1) Pro volby do Národního shromáždění se vytvoří tolik volebních obvodů, aby na každých 35.000 obyvatel připadl jeden volební obvod.

(2) Seznam volebních obvodů pro volby do Národního shromáždění uveřejní vláda republiky Československé nejpozději 60 dnů přede dnem volby.

Část IV.

Volební okrsky.

§ 12.

(1) Pro přijímání hlasovacích lístků a pro sčítání hlasů rozdělí se území, tvořící volební obvody, na volební okrsky.

(2) Volební okrsky a volební místnosti pro každý okrsek stanoví rada okresního národního výboru nejpozději 45 dnů přede dnem volby.

(3) Volební okrsek se utvoří zpravidla tak, aby zahrnoval asi 1000—2000 obyvatel. Pro vzdálené osady nebo části obce lze vytvořit samostatné volební okrsky, je-li v nich alespoň 50 voličů.

(4) Zvláštní volební okrsky mohou být vytvořeny zejména v nemocnicích, v porodnicích, v sanatoriích, v ústavech pro přestárlé, v podobných ústavech a zařízeních nebo v jejich částech, avšak jen tehdy, je-li tam alespoň 50 voličů.

(5) Útvary ozbrojených sborů tvoří zvláštní volební okrsky, mají-li alespoň 50 voličů.

(6) Zvláštní volební okrsky mohou být vytvořeny též na lodích, které jsou v den volby na cestě, je-li na nich alespoň 25 voličů. Tyto volební okrsky tvoří součást volebního obvodu, kde je loď vedena v evidenci.

Část V.

Volební komise.

Oddíl I.

Ústřední a obvodní volební komise pro volby do Národního shromáždění.

§ 13.

Ústřední volební komise pro volby do Národního shromáždění.

(1) Pro řízení voleb do Národního shromáždění na území celého státu zřídí vláda republiky Československé nejpozději 55 dnů přede dnem volby ústřední volební komisi.

(2) Ústřední volební komise se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a z 24 dalších členů.

(3) Ústřední volební komise se utvoří ze zástupců organizačních pracujících, které navrhne Ústřední akční výbor Národní fronty.

§ 14.

Slovenská volební komise pro volby do Národního shromáždění.

(1) Orgánem ústřední volební komise na Slovensku je slovenská volební komise, kterou zřídí sbor pověřenců nejpozději 55 dnů přede dnem volby.

(2) Slovenská volební komise se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a z 16 dalších členů.

(3) Slovenská volební komise se utvoří ze zástupců organizačních pracujících, které navrhne Ústřední akční výbor Slovenské Národní fronty.

§ 15.

Úkoly ústřední volební komise pro volby do Národního shromáždění.

Ústřední volební komise

- a) dozírá na přesné zachovávání předpisů o volbách do Národního shromáždění;
- b) rozhoduje s konečnou platností o stížnostech na nesprávný postup volebních komisí;

- c) stanoví vzorec hlasovacích lístků, vzorec zápisu obvodních volebních komisí o registraci kandidátů na poslance, vzorec zápisu okrskových a obvodních volebních komisí o hlasování, vzorec osvědčení o zvolení poslancem Národního shromáždění;
- d) registruje zvolené poslance Národního shromáždění;
- e) odevzdá spisy o volbách mandátovému výboru Národního shromáždění.

§ 16.

Obvodní volební komise
pro volby do Národního
shromáždění.

(1) Pro každý volební obvod pro volby do Národního shromáždění zřídí rada krajského národního výboru nejpozději 50 dnů přede dnem volby obvodní volební komisi.

(2) Obvodní volební komise se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a z 8 dalších členů.

(3) Obvodní volební komise se utvoří ze zástupců organizací pracujících, které navrhne Národní fronta.

§ 17.

Úkoly obvodní volební komise
pro volby do Národního
shromáždění.

Obvodní volební komise

- a) dozírá na přesné zachovávání předpisů u volbách do Národního shromáždění;
- b) rozhoduje o stížnostech na nesprávný postup okrskových volebních komisí;
- c) dozírá na včasné stanovení volebních okrsků radami okresních národních výborů;
- d) dozírá na včasné sestavení seznamů voličů a na jejich uvedení v obecnou známost;
- e) registruje kandidáty do Národního shromáždění podle ustanovení tohoto zákona;
- f) opatří okrskovým volebním komisím hlasovací lístky pro volby do Národního shromáždění;
- g) dozírá na průběh voleb ve volebním obvodu;
- h) zjišťuje výsledky voleb ve volebním obvodu;
- ch) předkládá ústřední volební komisi zprávu o výsledku voleb ve volebním obvodu;
- i) vydává zvolenému poslanci osvědčení o jeho zvolení;

- j) odevzdá spisy o volbách k uschování radě krajského národního výboru.

Oddíl 2.

Okrsková volební komise.

§ 18.

(1) Pro každý volební okrsek zřídí rada okresního národního výboru nejpozději 40 dnů přede dnem volby okrskovou volební komisi.

(2) Okrsková volební komise se skládá z předsedy, jeho náměstka, tajemníka a ze 4 až 8 dalších členů. Ve volebních okrscích, které mají méně než 300 voličů, má okrsková volební komise vedle předsedy a tajemníka jen 1 až 3 další členy.

(3) Okrsková volební komise se utvoří ze zástupců organizací pracujících, které navrhne Národní fronta.

§ 19.

Úkoly okrskové volební komise.

Okrsková volební komise

- a) přijímá upozornění na nesprávnosti v seznamu voličů a předává je k rozhodnutí radě příslušného národního výboru;
- b) dozírá na správné odevzdávání hlasovacích lístků a bdí nad zachováním pořádku ve volební místnosti;
- c) sčítá hlasy odevzdané pro každého kandidáta;
- d) sepíše o průběhu volby a sčítání hlasů dvojnásobně zápis, jehož jedno vyhotovení předloží neprodleně příslušné obvodní volební komisi;
- e) odevzdá spisy o volbách k uschování radě okresního národního výboru.

Oddíl 3.

Usnášení volebních komisí.

§ 20.

(1) Volební komise pro volby do Národního shromáždění se mohou platně usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina členů.

(2) Volební komise se usnáší nadpoloviční většinou hlasů; při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy.

Část VI.

Kandidáti.

§ 21.

Navrhování kandidátů.

(1) Kandidáti pro volbu do Národního shromáždění jsou kandidáti Národní fronty jakožto svazku dělníků, rolníků a pracujících in-

teligence. Národní fronta — bojový blok Komunistické strany Československa, Revolučního odborového hnutí, Československého svazu mládeže, Československé strany socialistické, Československé strany lidové, Strany slovenskej obrody, Strany slobody a ostatních organizací pracujícího lidu — navrhuje za kandidáty nejlepší dělníky, členy jednotlivých zemědělských družstev, drobné a střední rolníky a příslušníky pracující inteligence.

(2) Shromáždění dělníků, rolníků a ostatních pracujících na závodech, úřadech a vesnicích a shromáždění vojáků a příslušníků ostatních ozbrojených sborů předkládají návrhy na kandidáty Národní frontě.

(3) Kandidáti jsou navrhováni pro jednotlivé volební obvody.

Registrace kandidátů.

§ 22.

(1) Kandidáty pro volbu do Národního shromáždění přihlašuje k registraci u obvodních volebních komisí Národní fronta, a to nejpozději 30 dnů přede dnem volby.

(2) Kandidáti jsou přihlašováni k registraci podle volebních obvodů. Nikdo však nemůže být pro volbu do Národního shromáždění kandidován ve více než jednom volebním obvodu.

(3) K přihlášce se připojí prohlášení kandidáta, že souhlasí se svou kandidaturou, po případě též zpráva o schůzi organizace nebo shromáždění pracujících, kde byl kandidát navržen.

§ 23.

(1) Obvodní volební komise je povinna zaregistrovat všechny řádně navržené kandidáty.

(2) Proti odmítnutí registrace kandidáta lze podat stížnost do dvou dnů ústřední volební komisi. Její rozhodnutí je konečné.

§ 24.

Vyhlášení kandidatury.

Obvodní volební komise uveřejní jména, příjmení, věk a zaměstnání všech zaregistrovaných kandidátů, a to nejpozději 25 dnů před dnem volby.

§ 25.

Hlasovací lístky.

(1) Všichni zaregistrovaní kandidáti musí být uvedeni na hlasovacích lístcích.

(2) Hlasovací lístky musí mít stanovenou formu a musí být rozmnoženy v potřebném množství.

§ 26.

Členství kandidátů ve volebních komisích.

Kandidáti nemohou být členy obvodních ani okrskových volebních komisí volebního obvodu, kde jsou navrhováni za poslance.

§ 27.

Volební agitace.

Každá organizace pracujících a každý občan Československé republiky má právo srozumitelně agitovat pro zaregistrovaného kandidáta v tisku, na schůzích a jiným způsobem.

Část VII.

Volby.

Oddíl 1.

Vyhlášení voleb.

§ 28.

Den voleb.

(1) Den voleb do Národního shromáždění stanoví vláda republiky Československé nejpozději 60 dnů předem.

(2) Volby do Národního shromáždění se konají téhož dne na území celého státu. Volby se konají v den pracovního klidu.

(3) Volby se konají v určitý den od 7. hodiny ranní do 18. hodiny odpolední, ve měsících od 7. hodiny ranní do 22. hodiny večerní.

§ 29.

Informování voličů.

(1) Okrsková volební komise informuje voliče v posledních 15 dnech přede dnem volby soustavně vyhláškami nebo jiným způsobem o době a místě voleb.

(2) V obcích, v nichž je více než 1000 zapísaných voličů, zajistí okrsková volební komise, aby pro každého voliče byl vyhotoven legitimální lístek, v němž jsou uvedeny potřebné údaje o volbách. Zároveň zařídí, aby legitimální lístek byl voliči dodán do bytu.

Oddíl 2.

Způsob hlasování.

§ 30.

Přípravy ve volební místnosti.

Předseda okrskové volební komise kontroluje před zahájením volby za přítomnosti členů komise volební schránku a zapečetí ji. Zkontroluje také, zda je připraven seznam voličů a hlasovací lístky. Potom se přikročí k hlasování.

§ 31.

Prostory pro úpravu
hlasovacích lístků.

Ve volebních místnostech jsou pro úpravu hlasovacích lístků určeny zvláštní prostory oddělené tak, aby byla zaručena tajnost hlasování. V těchto prostorách nesmí být nikdo přítomen zároveň s voličem, ani člen volební komise.

§ 32.

Hlasování.

(1) Každý volič hlasuje osobně. Zastoupení není přípustné.

(2) Volič, který se dostavil do volební místnosti, odevzdá legitimační lístek a po záznamu v seznamu voličů obdrží hlasovací lístek. Nemá-li volič legitimační lístek a není-li členům okrskové volební komise znám, může ho komise požádat, aby prokázal svoji totožnost.

(3) Voliče, který se dostavil do volební místnosti s voličským průkazem, zapíše okrsková volební komise do seznamu voličů. Záznamy o tom podepíše předseda a tajemník okrskové volební komise; voličské průkazy se připojí.

§ 33.

Úprava hlasovacích lístků.

(1) V prostoru určeném pro úpravu hlasovacích lístků ponechá volič na hlasovacím lístku jméno a příjmení kandidáta, pro něhož hlasuje; jména a příjmení kandidátů, pro něž nehlasuje, přeškrtně. Potom přistoupí k volební schránce a vhodí do ní hlasovací lístek.

(2) Volič, který nemůže sám upravit hlasovací lístek pro tělesnou vadu nebo proto, že neumí číst a psát, má právo vzít s sebou do prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků jiného voliče, aby za něj hlasovací lístek upravil.

§ 34.

Pořádek ve volební místnosti.

Za pořádek ve volební místnosti odpovídá předseda okrskové volební komise. Jeho pokyny k zachování pořádku ve volební místnosti jsou závazné pro všechny přítomné.

§ 35.

Ukončení volby.

Jakmile uplyne hodina stanovená pro ukončení hlasování, uzavře se volební místnost, avšak odvolí ještě všichni, kteří jsou ve volební místnosti nebo před ní. Potom prohlásí předseda okrskové volební komise hlasování za ukončené a přistoupí k otevření volební schránky.

Oddíl 3.

Určování výsledků voleb.

§ 36.

Kdo může být přítomen při sčítání hlasů v okrskové volební komisi.

V místnosti, kde okrsková volební komise provádí sčítání hlasů, mají právo být přítomni zvláště k tomu zmocnění zástupci organizací pracujících a zástupci tisku.

§ 37.

Sčítání hlasů v okrskové
volební komisi.

(1) Po otevření volební schránky sečte okrsková volební komise hlasovací lístky, porovná počet odevzdaných hlasovacích lístků s počtem osob, kterým byly vydány hlasovací lístky podle seznamu voličů a výsledek zapíše do zápisu o hlasování.

(2) Předseda okrskové volební komise kontroluje správnost sčítání hlasů.

§ 38.

Posuzování hlasovacích
lístků.

(1) Neplatné jsou hlasovací lístky, které nejsou na předepsaném tiskopisu.

(2) Ponechal-li volič na hlasovacím lístku více kandidátů než jednoho, považuje se hlasovací lístek za odevzdaný pro prvního neškrtnutého kandidáta.

(3) Vzniknou-li pochybnosti o platnosti hlasovacího lístku, rozhoduje o platnosti okrsková volební komise, což poznamená v zápisu.

§ 39.

Zápis o hlasování.

(1) Okrsková volební komise pořídí o hlasování a sčítání hlasů zvláštní zápis ve dvojím stejnopise; zápis podepíše předseda, tajemník a ostatní členové komise.

(2) V zápisu okrskové volební komise o hlasování musí být uvedeno

- a) doba počátku a skončení hlasování;
- b) celkový počet voličů ve volebním okrsku zapsaných v seznamu voličů;
- c) počet voličů, kterým byly vydány hlasovací lístky;
- d) počet voličů, kteří se zúčastnili hlasování;
- e) počet hlasovacích lístků, které byly uznány za neplatné;

- f) počet hlasovacích lístků, v nichž byla škrtnuta jména a příjmení všech kandidátů;
- g) počet hlasů odevzdaných pro každého kandidáta;
- h) stručný obsah oznámení a stížností, které byly podány okrskové volební komisi a záznam o tom, jak komise rozhodla.

§ 40.

Skončení jednání v okrskové volební komisi.

(1) Po skončeném sčítání hlasů a podepsání zápisu o hlasování ohlásí předseda okrskové volební komise výsledek hlasování a zašle neprodleně jeden stejnopis zápisu o hlasování obvodní volební komisi.

(2) Okrsková volební komise zapečetí odevzdané hlasovací lístky a zašle je spolu s ostatními volebními spisy a s druhým stejnopisem zápisu o hlasování radě okresního národního výboru k uschování.

§ 41.

Sčítání hlasů v obvodní volební komisi.

(1) Obvodní volební komise sčítají hlasy a zjišťují výsledky hlasování v obvodě na podkladě zápisů předložených okrskovými volebními komisemi.

(2) V místnosti, kde obvodní volební komise provádí sčítání hlasů, mohou být přítomni zvláště k tomu zmocnění zástupci organizací pracujících a zástupci tisku.

§ 42.

Zápis o sčítání hlasů.

(1) Obvodní volební komise pořídí o sčítání hlasů ve dvojmístném stejnopise zápis, který podepíše předseda, tajemník a ostatní členové komise.

(2) V zápise obvodní volební komise o sčítání musí být uvedeno

- a) počet okrskových volebních komisí ve volebním obvodu;
- b) počet okrskových volebních komisí, které zaslaly stejnopis zápisu o hlasování;
- c) celkový počet voličů zapsaných v seznamech ve volebním obvodu;
- d) počet voličů, kterým byly vydány hlasovací lístky;
- e) počet voličů, kteří se zúčastnili hlasování;
- f) počet hlasovacích lístků, které byly uznány za neplatné;

g) počet hlasovacích lístků, v nichž byla škrtnuta jména a příjmení všech kandidátů;

h) počet hlasů odevzdaných pro každého kandidáta;

ch) stručný obsah oznámení a stížností, které byly podány obvodní volební komisi a záznam o tom, jak komise rozhodla.

§ 43.

Ohlášení výsledků voleb v obvodní volební komisi.

Po skončeném sčítání hlasů a po podepsání zápisu ohlásí předseda obvodní volební komise výsledek voleb ve volebním obvodu.

§ 44.

Kdo je zvolen.

Zvolen je kandidát, který obdržel nadpoloviční většinu všech platných hlasů odevzdaných ve volebním obvodu.

§ 45.

Osvědčení o zvolení.

Předseda obvodní volební komise vydá zvolenému kandidátu osvědčení o tom, že byl zvolen poslancem Národního shromáždění.

§ 46.

Uschování volebních spisů.

Po podepsání zápisu o hlasování zašle předseda obvodní volební komise jeden stejnopis zápisu neprodleně ústřední volební komisi. Druhý stejnopis zápisu s ostatními volebními spisy zašle k uschování radě krajského národního výboru.

§ 47.

Nové volby.

(1) Jestliže kandidát (žádný z kandidátů) nedostal nadpoloviční většinu platných hlasů, poznamená to obvodní volební komise výslovně v zápise o hlasování a oznámí to ústřední volební komisi. Obvodní volební komise zároveň určí nové volby, které se musí konat nejpozději do 14 dnů po prvních volbách, po případě vyhlásí opětovnou volbu mezi dvěma kandidáty, kteří obdrželi největší počet hlasů.

(2) Je-li počet hlasů odevzdaných ve volebním obvodu menší než polovina počtu voličů, kteří mají právo hlasovat v tomto volebním obvodu, poznamená to obvodní volební komise výslovně v zápise o hlasování a oznámí to ústřední volební komisi. Ústřední vo-

lební komise určí nové volby, které se musí konat nejpozději do 14 dnů po prvních volbách.

(3) Nové volby se provádějí na podkladě seznamů voličů sestavených pro první volby a podle ustanovení tohoto zákona.

§ 48.

Doplňovací volby.

Upřázdni-li se z jakéhokoliv důvodu místo poslance Národního shromáždění, stanoví doplňovací volbu vláda republiky Československé. Doplňovací volba se koná nejpozději 60 dnů poté, co se místo poslance Národního shromáždění uprázdnilo.

§ 49.

Ztráta členství.

Poslanec Národního shromáždění, který přestal být volitelný, ztrácí členství v Národním shromáždění. O ztrátě členství rozhoduje Národní shromáždění na návrh svého mandátového výboru.

§ 50.

Ověření voleb.

Platnost volby jednotlivých poslanců Národního shromáždění ověří Národní shromáždění ve svém prvním zasedání na návrh svého mandátového výboru.

Část VIII.

Odvolání poslanců Národního shromáždění.

§ 51.

(1) Každý poslanec Národního shromáždění může být kdykoliv odvolán, rozhodnou-li o tom voliči jeho volebního obvodu.

(2) Návrh na odvolání poslance Národního shromáždění se podává stejným způsobem jako návrh na kandidáta; podává se vládě republiky Československé.

(3) O odvolání poslance Národního shromáždění hlasují voliči ve volebním obvodu tak, že

vloží do volební schránky předtištěný hlasovací lístek, v němž škrtnutím nevhodícího se předtisku dají najevo, zda hlasují pro odvolání poslance Národního shromáždění nebo ne.

(4) Poslanec Národního shromáždění je odvolán, účastní-li se hlasování o odvolání alespoň polovina voličů, kteří mají právo hlasovat, a je-li pro odvolání odevzdána nadpoloviční většina platných hlasů.

(5) Jinak platí o odvolání poslance Národního shromáždění přiměřeně ustanovení tohoto zákona o volbě poslance Národního shromáždění.

Část IX.

Ustanovení společná a závěrečná.

§ 52.

Úhrada nákladů.

Výdaje spojené s prováděním voleb hradí stát.

§ 53.

Provedení a účinnost.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provedou jej všichni členové vlády.

Zápotocký v. r.

Flerlinger v. r.

Široký v. r.

Dr. Dolanský v. r.

gen. arm. Dr. Čepička v. r.

Kopecký v. r.

Uher v. r.

Barák v. r.

Beran v. r.

David v. r.

Dvořák v. r.

Đuriš v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

Jonáš v. r.

Krajčír v. r.

Krosnář v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Málek v. r.

Maurer v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Dr. Neuman v. r.

Nosek v. r.

Plojhar v. r.

Poláček v. r.

Pospíšil v. r.

Ing. Púčik v. r.

Reitmajer v. r.

Smida v. r.

Ing. Šimůnek v. r.

Dr. Škoda v. r.

Dr. Šlechta v. r.

Štoll v. r.